

Životopis

Miroslava Mirka Simića

Dugogodišnji profesor Medicinskog fakulteta, Miroslav Mirko Simić kao mladić bio je diverzant u akcijama protiv mađarske okupacije Vojvodine, pa zatočenik u mađarskim kazamatima, u kojima je samo igrom slučaja izbegao smrtnu kaznu, pa logoraš u Dahau, posle oslobođenja jugoslovenski obaveštajac u Parizu, pa zatočenik u komunističkoj Glavnjači. Pošto se posvetio univerzitetskoj karijeri i ostvario zapažena dostignuća u oblasti imunologije, dr Simić je bio izabran za dopisnog člana SANU ali je sredinom devedesetih, u retkom gestu otpora i neslaganja, podneo ostavku na članstvo jer, kako je obrazložio “ne želi da bude u društvu onih koje smatra krivim za zločine protiv čovečnosti, jer su iznedrili nakazu Miloševića i što su, zloupotrebivši ugled SANU, raspamećivali srpski narod i podstrekivali ga da vodi prljav i besmislen rat”.

Miroslav Simić, zvani Mirko, rođen je 4. aprila. 1924. godine, i to slučajno u Beogradu, odnosno Srbiji. Stoga je on sasvim slučajno u krštenici zabeležen kao Srbin kakvim se međutim nikad nije osećao, već je uvek govorio da je Jugosloven. U Beogradu je njegova majka Hermina, Čehinja iz okoline Praga, morala prekinuti putovanje pošto je neočekivano dobila jake trudove, pa je morala hitno da se porodi. Hermina je putovala iz Praga, gde je upravo bila promovisana na Karlovom Umiverzitetu za doktora medicine, za Gnjilane. Tamo je radio njen muž Milutin, Srbin iz okoline ugarske Budimpešte s primesom Azerbejdžanske krvi (baba na koju je bio jako ponosan mu se prezivala Hajdžan).

Dr Hermina Simić i Dr Milutin Simić sa Mirkom

Njegovi su srpski preci predvođeni Arsenijem Čarnojevićem pobjegli sa Kosova ispred Osmanlija u Ugarsku krajem XVII veka i naselili su se na velikom ostrvu u Dunavu. Milutin je takođe doktorirao na Karlovom Univerzitetu godinu dana ranije pa je sada, kako bi vratio dug Srbiji koja ga je stipendirala za vreme studija u Pragu, radio privremeno kao sreski sanitetski referent u Gnjilanu.

Osnovnu školu i gimnaziju “Kralja Aleksandra”u koju se upisuje 1934. godine, Mirko je pohađao u Novom Sadu u koji su njegovi roditelji pobjegli iz Gnjilana čim im se ukazala prva prilika. Počev od V. razreda gimnazije Mirko postaje tzv. “simpatizer” u okviru skojevskog aktiva gimnazije pošto su mu marksističke ideje koje su se začinjene panslavizmom širile iz “majke Rusije”, a pod uplivom socijal-demokratske indoktrinacije svoje veoma republikanske i antipopovske majke, kao i pravoslavnog rusofilstva svoga oca, osvojile i razum i dušu. Za njega tada bile su to ideje zasnovane na apsolutnoj veri u svemoć nauke i lucidnog slobodnog ljudskog uma, i naravno ljubavi prema moćnoj Velikoj Rusiji. Bile su to ideje koje su u prvi plan isticale univerzalno bratstvo ljudi, njihova prava, slobodu i jednakost, i koje su davale nekakav viši i plemenitiji smisao inače besmislenom čovekovom postojanju i bitisanju. I

konačno su to bile ideje na osnovu kojih je navodno bilo moguće u bratskoj Rusiji izgraditi po prvi put u ljudskoj istoriji „zemaljski raj“ u vidu „prve zemlje socijalizma“ – SSSR. Sve je to naravno bila “velika iluzija i laž”, ali iluzija dovoljno podmukla i lažna koja je kod Mirka stvarala utisak da može da opravda i objasni sve.

Mirko sa roditeljima u Pragu prilikom svesokolskog sleta 1938.

Mirko ubrzo postaje politički veoma angažovan. Od 1938. član je aktiva SKOJ-a i potpredsednik prokomunistički

orijentisane literarne družine “Vuk Karadžić” II muške gimnazije. Zbog “književnog priloga” u vidu letka pod naslovom “*Ruku Rusiji!*”, koji mu je, dok ga je za vreme časa latinskog redigovao, iz ruku podlo oteo profesor zvani “Knjoka”, zamalo da bude isteran iz gimnazije. Spasla ga je simpatija i politička istomišljenost njegovog profesora Bogdana Čiplića, “naprednog pesnika” i književnika, koji potajice uklanja iz profesorske zbornice rukopis i spaljuje ga, pa tako nestaje materijalni dokaz zločina. Naravno da ga od izbacivanja iz škole takođe spasava i lično prijateljstvo njegovog oca Milutina sa direktorom gimnazije Svetislavom Marićem, uvaženim novosadskim masonom i filozofom, koji pomaže da se stvar zataška ali je i zaprepašćen: “Zar je moguće Milutine da ti je sin komunjara?”

Prve batine žandarskim pendrekom po leđima i prvo noćenje u zatvoru Mirko doživljava 1938. godine. Batine dobija zato što prilikom velikih antihitlerovskih demonstracija za pomoć Čehoslovačkoj kao član SKOJ-a sa drugovima učestvuje u razbijanju stakla izloga nemačke knjižare na “korzou” u glavnoj ulici, u kome je bila izložena velika slika Adolfa Hitlera sa knjigom “Mein kamf”. Na dan 27. marta 1941. Mirko je sa drugovima od ranog jutra na ulici i vasceli dan u demonstracijama do promuklosti urliče: “*Bolje rat nego pakt*”,

"*Savez sa Rusijom*". Sutradan se iako maloletan, javlja u dobrovoljce da brani domovinu od Nemaca koji će je 6. aprila napasti.

Mađari 13. aprila okupiraju Novi Sad. U okupiranom Novom Sadu SKOJ formira "vojne desetine". Mirko je član jedne od tih desetina, one na Limanu. Uči kako se rukuje pištoljem, kako se rukuje puškom, a noću piše po zidovima "*Smrt okupatorima*" i "*Živeo drug Staljin*", ili juri na biciklu po poljima prema Futogu i pali kamare požnjevenog žita da ne dospe u ruke okupatora.

Školovanje prekida 2. oktobra 1941. godine kada ga kao učenika VIII razreda Srpske gimnazije u okupiranom Novom Sadu, za vreme časa iz matematike, dva agenta mađarske kontraobaveštajne službe hapse s uperenim pištoljima zbog "obavljanja sabotaza". Pošto je pod teškim batinama 3 nedelje saslušan u čuvenoj novosadskoj "Armiji", Mađari ga prebacuju u Mađarsku i u robijašnici Vac na Dunavu sledećeg meseca osuđuju, kao maloletnika, na osam godina zatvora.

Od 2. oktobra 1941. do 29. aprila 1945. Mirko robija u mađarskim zatvorima i kazamatima, i na kraju dospeva u koncentracioni logor Dahau. Tri godine i mesec dana boravio je u mađarskim zatvorima. Većinu tog vremena živeo je

normalnim zatvorskim životom s nekakvim privilegijama maloletnog političkog zatvorenika koje su dozvoljavale da dobija knjige, kako udžbenike fizike i matematike, tako i Istoriju SKP(b). Ipak, fizički je bio teško mučen u dva maha. Oktobra 1941. u čuvenoj novosadskoj Armiji kada su ga sputanog kajševima za klupu svakog dana tokom nekoliko dana, satima pendrecima batinali po tabanima, leđima i jajima, isterujući priznanja o sabotажama u kojima je učestvovao. Za vreme mađarskog robijanja po drugi put je fizički mučen 22 marta 1944. kao jedan od vođa pobunjenih zatvorenika u zatvoru u Šatoraljaijhelju.

Zatvor u Satoraljaijhelju

Toga dana počev od 18 sati do jutra sutradan, mađarski vojnici, koji su se smenjivali na svaka tri sata, su ga tukli po glavi i telu okovanim kundacima svojih pušaka. Tukli bi ga dok on ne bi gubio svest i padao na zemlju, a oni bi zatim nastavili da ga ritaju nogama. Više su puta proveravali da li je još uvek živ ubadanjem bajoneta u šake koje su mu stoga bile ogrezle u krvi ili gurajući mu zašiljena drvca u oko. Sledećih dana zlostavljan je svakodnevno na putu do suda prolazeći kroz dvostruki stroj mađarskih vojnika koji su ga mlatili puškama, psovali ga i pljuvali. 4 aprila 1944. mu je preki sud izrekao presudu: na ranijih 8 godina, dobio je novih 10 godina robije. Međutim, saopšteno mu je da je trebalo da bude osuđen na "vojničko vešanje", odnosno tehnikom lomljenja kičme u predelu vrata, ali da mu je maloletstvo u vreme događanja njegovog navodnog zločina spaslo glavu. Takođe je dodatno osuđen na tromesečni "strogi zatvorski režim". Što će reći da su mu bukagije stavljene na noge, a hrana mu je redukovana tako što je svaki drugi dan dobijao samo parče hleba i vodu. Pri kraju kaznenog perioda od slabosti nije više bio u stanju ni da stoji a kamoli da hoda, a njegov otac, inače lekar po struci, kome je konačno dozvoljeno da ga vidi saopštio je njegovoj majci da "Mirko verovatno neće preživeti".

Mirkov portret iz zatvora

Međutim preživeo je i početkom novembra 1944. nova mađarska otvoreno fašistička (njilaška) vlast ga je iz kazamata Komaronske tvrđave u kojoj je bio zatvoren, prosledila Nemcima. Odnosno SS-ovcima koji su ga u pratnji svojih vučjaka, a u društvu mađarskih Jevreja i Cigana, transportovali u koncentracioni logor Dahau na putu za konačnu destinaciju – za Aušvic. Tamo međutim nije stigao zato što je transport kojim je sproveden u Dahau, odnosno zato što su Cigani u transportu uneli u logor pegavac. Nastala je epidemija pa je logorska vlast izolovala barake u kojima bi se pojavili bolesni, prepuštajući na

taj način sve logoraše u tim barakama “prirodnoj selekciji”, odnosno preživljavanju najžilavijih. Na pegavac se nadovezala i dizenterija pa su logoraši u bunilu izazvanom pegavcem umirali potopljeni u sopstveni izmet zbog proliva izazvanog dizenterijom.

Mirkova značka iz Dachau-a.

J – Jugosloven

126 159 – broj logoraša

Mirko je imao sreću da preboli lakšu formu pegavca i da preživi, čak i da se nekako dočepa bolnice. Boravak u logoru Dahau je za njega bio tako strašan da je potsećanja na njega nastojao da izbriše iz sećanja, odnosno govorio je “da je naučio da ih doživljava ne kao svoja sopstvena, već kao nečija tuđa sećanja njemu ispričana”.

Po oslobođenju iz Dahau, 29. aprila 1945. godine, Mirko se vraća u Novi Sad gde na “*Kursu za ratom ometene*

učenike” završava gimnaziju i maturira novembra 1945. godine. Želi da iste godine upiše studije medicine na Univerzitetu u Beogradu, ali mu „drugovi” to ne daju, već ga “po partijskom zadatku” pošto govori nekoliko stranih jezika šalju na službu u našu Ambasadu u Parizu. Od decembra 1945. do januara 1948. on obavlja posao pomoćnika atašea za štampu što je u stvari bilo samo pokriće za njegovu stvarnu delatnost obaveštajnog rezidenta (alias Albert). Mirko je pripadao Obaveštajnoj službi, tj. Prvom odseku OZNE na čijem čelu se tada nalazio španski borac i general OZNE, Maks Baće zvani Milić (docnije diplomata, ministar pomorstva, itd. i na kraju hrvatski nacionalistički disident). Mirkov neposredni pretpostavljeni bio je pomoćnik Maksa Baće, tada major OZNE, Anton Vratuša (docnije šef kabineta Edvarda Kardelja, ambasador pri UN, predsednik Izvršnog veća Slovenije, itd). Svoje obaveštajne izveštaje i različita poverljiva dokumenta Mirko je slao obaveštajnom analitičaru Momčilu Pelešu, tada kapetanu OZNE (docnije diplomata, pomoćnik ministra spoljnih poslova zadužen za ekologiju pri UN, itd.).

Po isteku dve godine veoma zanimljivog službovanja u Parizu, početkom januara 1948. Mirko je bez ikakvog njemu poznatog razloga pod hitno povučen iz Pariza za Beograd.

Rečeno mu je samo da je to učinjeno kako bih shodno svojoj želji otpočeo studije na Univerzitetu. Po povratku u Beograd po “odluci drugova” a protivno svojoj želji da studira medicinu, Mirko januara upisuje studije na Pravnom fakultetu. Od tada pa sve do njegovog hapšenja avgusta 1948. nije imao više nikakvog kontakta sa OZNOM, pa je smatrao i da je njegova obaveštajna karijera bez ikakvog objašnjenja o razlozima, završena.

Juna meseca iste godine na sastanku organizacije komunista Pravnog fakulteta zajedno sa još šaćicom drugih članova KPJ, Mirko zastupa stav da je *“najviše rukovodstvo KPJ, uključujući i druga Tita, trebalo pozitivno da odgovori na poziv Kominforma, i da je trebalo da otputuje na sastanak rukovodstva Inforbiroa zakazan u Bukureštu, i da tamo objasni neosnovanost optužbi protiv njih “.* Koji dan docnije, Mirkova supruga Nada na sastanku organizacije komunista Ekonomskog fakulteta izjavljuje da *“ona i njen muž Mirko Simić usvajaju Rezoluciju Informbiroa i da se u celini slažu sa kritikom KPJ i njenih najviših rukovodilaca koja je u njoj napisana.”*

Krajem avgusta iste godine ga je neočekivano Vratuša pozvao na razgovor. Tokom razgovora je istakao da “neke stvari u njegovoj biografiji nisu jasne i da ih treba rasčistiti”. Da bi se to sprovedo predao ga je Pelešu koji je trebalo da ga autom

odveze do jednog od ilegalnih stanova OZNE gde bi na raspolaganju imao pisaću mašinu i hartiju kako bi odgovorio na neka pitanja. Peleš ga je međutim odvezero do velike dvokrilne kapije Glavnjače. Kapija se otvorila, ušli su u dvorište i zaprepašćenom Mirku Peleš je jednostavno saopštio: “U ime naroda hapsim te!”

Zatvor Glavnjača 1947

Smeštaju ga u samicu veličine 3 x 2 metra. Od stvari u samici su se nalazili prljava i pocepana slamarica (naravno bez čaršava i jastuka), kibla i dve limene porcije: jedna za vodu i druga za hranu. Vrata su bila metalna, sa velikom bravom sa strane, i „špijunkom“ po sredini koja je služila za dostavljanje hrane i komunikaciju sa stražarima. Samicu je neprekidno osvetljavala škiljava sijalica od verovatno 10-15 W obešena po sredini plafona. Minimalno dnevne svetlosti je dopiralo u

samicu i kroz prozor iznad vrata koji je gledao u hodnik. U stvari, hodnik je s jedne strane imao prozore koji su gledali u nekakvo kamenom popločano dvorište na čijem se jednom kraju nalazila prostorija u kojoj su zatvorenici svako jutro tokom par minuta na brzinu praznili kible i umivali se. Iz samice su zatvorenici izlazili jedan po jedan jedino ujutru, jedan put dnevno, na nekoliko minuta da isprazne kibli i da se umiju, i tom prilikom se strogo pazilo da ne dođe do susreta između zatvorenika. Nikakve šetnje zatvorenika koje su uobičajene u normalnim zatvorima nije bilo. Takođe mu tokom 7 meseci nikakve posete nisu bile dozvoljene.

Sledeća 2 – 3 meseca bio je podvrgnut mučnom ispitivanju. Započeo ga je za kratko vreme Vratuša, a na veoma uporan, dugotrajan i sistematski način nastavio ga je Mihajlo Javorski, tada oficir OZNE (docnije ambassador u više zemalja, najduže u Italiji). Ispitivanje koje je obavljao Javorski, sastojalo se od za Mirka psihički veoma bolnog, iscrpljujućeg, neravnopravnog i nasilničkog razgoličavanja, čepkanja i rovarjenja po njegovom životu po principu da „svako mora da ima nekakvog putera na glavi samo ga treba pronaći“.

Mirko je lično iskusio da se tehnikom ispitivanja kakvu je koristio Javorski, uz pomoć totalne izolacije boravkom u

samici, nedostatka normalnog dnevnog svetla i remećenja normalnog kontinualnog sna, nekakav “puter” (kao na primer, “ti kao dete iz buržujске porodice sigurno da nikad nisi bio u duši potpuno naš, pa si verovatno ogovarao druga Tita i pričao viceve o njemu, priznaj jesi li ?“) obavezno pronalazi i zatim može da se koristi za postupno rasturanje mentalnog integriteta neke ličnosti. Tako rasturena ličnost jednostavno kapitulira i postaje “samokritična”, obuzeta nekakvim samokajanjem jer to “Partija od tebe zahteva”, odnosno postaje spremna da priznaje “kakvo je u stvari đubre bio i jeste”. Tačno je da tokom ispitivanja fizički nije bio mučen niti su na njemu primenjivani strujni udari, ali to nije bilo ni potrebno. Jer, prva dva meseca ispitivan je najmanje dva puta nedeljno i to po pravilu kasno noću osvetljen jakom svetlošću stolne lampe iza koje u senci se nalazio njegov islednik. A takođe su mu stražari očigledno shodno instrukcijam koje su dobili, sistematski remetili san budeći ga po nekoliko puta tokom noći radi pretresa tražeći navodno prošvercovane šibice, cigarete, olovke, itd. Tučen je jedan jedini put, i to od stražara koji je pijan došao na smenu na noć dočeka nove 1949. godine. Međutim bio je siguran da je to bila stražareva lična inicijativa i uživanje. Javorski je Mirka ispitivao neko vreme, možda 2 do 3 meseca, a zatim je nestao

zajedno sa stotinjak stranica koje je Mirko svaku posebno bio potpisao, nekakvog zapisnika čiji smisao uopšte nije razumeo.

Sedmomesečni boravak u Glavnjači mu je veoma teško pao. Daleko teže od trogodišnjeg boravka u mađarskim zatvorima, pa čak na neki način i od boravka u koncentracionom logoru Dahau. Objašnjenje je naravno veoma jednostavno. To da su ga Mađari i Nemci držali u zatvoru, odnosno logoru, i da su ga s vremena na vreme izlagali mučenjima pretežno fizičkim, bilo je nešto za njega sasvim logično, nešto što se od neprijatelja i očekuje, odnosno nešto što je na svoj način bilo sasvim „prirodno” pa nije generisalo kod njega nikakve psihičke nedoumice i probleme već je naprotiv podsticalo i jačalo njegov duh otpora i bistrilo mozak.

Za razliku od toga, ispitivanja kojima je bio podvrgnut u Glavnjači bila su nešto za njega krajnje “neprirodno” i “perverzno”. Pre svega zato što je u tim isleđivanjima bio pretežno psihički mučen ne od strane nekakvog stvarnog neprijatelja, kao što su to bili mađarski i nemački fašisti, već su ga mučili tzv. “drugovi”, odnosno njegovi navodno prijatelji s kojima je više od dve godine sarađivao, koje je poštovao i koji su mu bili uzor posvećenosti obaveštajnom radu. Zbog toga je u stvari tokom većine vremena (više od 6 meseci !) provedenog u

samici, naročito pri kraju svog boravka u njoj, živeo u nekakvom bunilu poremećenog uma, u košmaru inače poznatom pod nazivom „Ganzerova zatvorska psihoza“.

Sve vreme svog boravka u Glavnjači Mirko pojma nije imao o tome po čijem je nalogu zatvoren, šta se ispitivanjima kojima je bio podvrgnut istražuje, niti koja mu se krivica pripisuje. O svemu tome mu njegovi islednici nisu ni jednu jedinu reč rekli. Mirko je pretpostavio da postoje tri moguća povoda za njegovo hapšenje i istragu. Prvi i za njega najverovatniji povod je mogao biti njegovo istupanje na sastanku komunista juna meseca 1948. godine na Pravnom fakultetu čiji je student tada bio, kada se raspravljalo o Rezoluciji Informbiroa. Tom prilikom on je javno zastupao i glasao za stav da su Kardelj i Tito trebali da idu u Bukurešt na sastanak Informbiroa kako bi se neslaganja “drugarski raspravila”. Drugi mogući povod bio je u vezi s Mirkovim boravkom u Dahau. Naime, u Dahau kao član komiteta SKOJ bio je u vezi sa partijskim komitetom. Na čelu partijskog komiteta je bio Oskar Juranić, a članovi između ostalih bili su i Branko Dil i španski borac Barle. Svi su oni u proleće 1948, na takozvanom “Dahauskom procesu” u Ljubljani na kome je tužilac bio dr Vladimir Krivic, osuđeni na smrt i pogubljeni kao

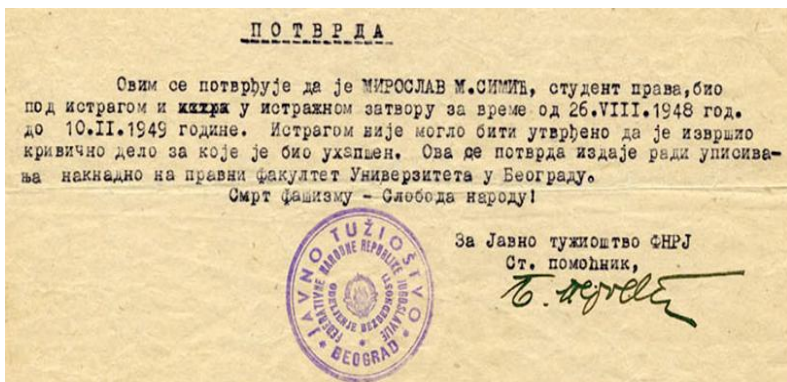
agenti Gestapoa, pa je Mirkovo druženje s njima moglo ukazivati da i on možda nije što se tiče Gestapoa sasvim čist. Treći mogući povod je mogla biti Mirkova partijska kazna “opomena pred isključenje” zbog navodnog “trockističkog stava”. Naime, 1946. u dnevniku “L’Humanite” objavljen je članak preveden sa ruskog u kome autor na krajnje neukusan i udvorički način, falsifikujući istorijske činjenice, piše o Staljinu kao strateškom geniju upoređujući ga sa Clausewitzom. Mirko je o svom neslaganju odnosno gađenju sa duhom u kome je članak napisan, pričao svom formalnom šefu Miletu Joki (atašeu za štampu), a ovaj je pak, kao dobar partijac, o Mirkovom pljuvanju po članku obavestio oznaša, šefa kontrašpijunaže i sekretara partijske organizacije u Ambasadi u Parizu, savetnika Josipa Zmajića (docnije ministar za vodoprivredu Hrvatske, direktor Saveznog instituta za međunarodnu tehničku saradnju) . Zmajić je sazvaio partijsku organizaciju Ambasade na kojoj je Mirkov stav kritikovan i proglašen trockističkim skretanjem, a sam Mitko kažnjen “opomenon pred isključenjem”. O svemu ovome je naravno tokom istrage bilo reči.

Pravi povod za svoje hapšenje i istragu u Glavnjači Mirko je saznao tek više od 40 godina docnije, odnosno oktobra

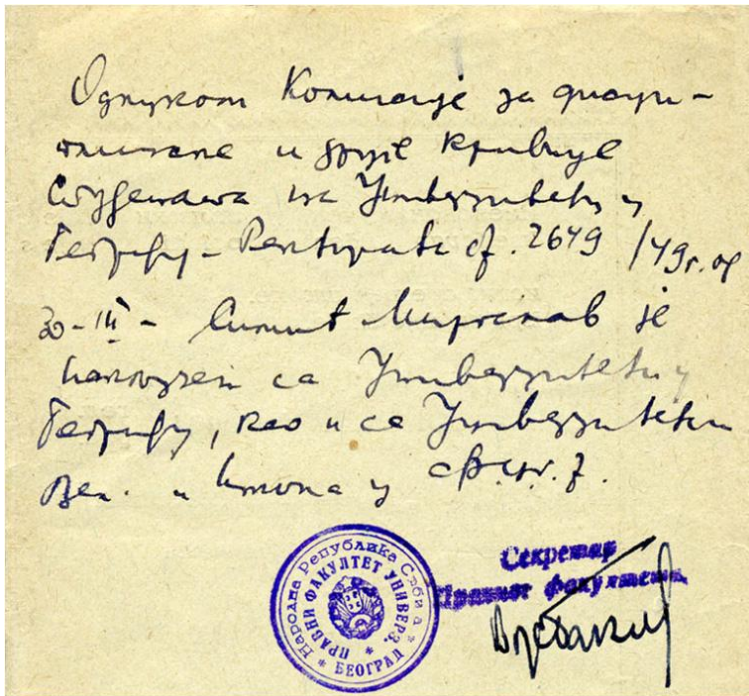
1989. kada mu je Peleš saopštio “ da su oni krajem decembra 1947. od novosadske UDBE primili dopis u kome se tvrdilo, bez ikakvog dopunskog objašnjenja, da je Mirko mađarski špijun koga je zavrbovao NKVD“. Zbog toga je on pod hitno povučen iz Pariza za Beograd i bio je stavljen pod nadzor kontraobaveštajne službe. Shodno Pelešu, dosta dugo se raspravljalo da li Mirka treba hapsiti i staviti pod istragu, čemu se posebno suprostavljao Vratuša koji je posebno cenio njegov obaveštajni rad u Parizu. Dilemu je navodno presekao Svetislav Stefanović – Čeća nalogom da se Mirko uhapsi i da se njegov slučaj zatvorskom istragom do kraja rasčisti.

Mirka iz zatvora puštaju s obrazloženjem *da “istragom nije moglo biti utvrđeno da je izvršio krivično delo za koje je bio uhapšen”*.

Međutim, proteruju ga iz Beograda (rešenjem Otseka

unutrašnjih poslova IONO-a III reiona Is.Br.4826/49), a odlukom Komisije za disciplinske i druge krivice studenata na Univerzitetu u Beogradu (br. 2649/49 od 30. marta 1949.) gubi pravo na školovanje pošto je "isključen sa Univerziteta u Beogradu, kao i sa svih Univerziteta i Velikih škola u SFRJ".

Takođe je tada isključen iz KPJ čiji je član bio od 1945. U toku 1949-1950 godine pošto mu je zabranjeno da studira,

prisilno radi pod prismotrom UDB-e u izdavačkom preduzeću Saveza Sindikata Jugoslavije “Rad”.

Ponižavajuće okolnosti, kako materijalne tako i psihičke u kojima živi po izlasku iz zatvora, dovele su do dubokog Mirkovog razočarenja u jugoslovensku varijantu realnog komunizma. U njegovom viđenju pravičnog društva, za koje je bio spreman da se bori i čak svoj život da žrtvuje, nisu postojali diplomatski magacini, ni posebne privilegije, ni ekskluzivna letovališta niti sve ostalo što je rukovodeći sloj, “nova klasa”, sebi grubom silom ne libeći se ni ubijanja ni pljačke, prigrabio. Konačno spoznavši pravu istinu o “sovjetskom raj” u kome su milioni nevinih ljudi bespravno, kao “klasni neprijatelji”, pobijeni ili prognani u logore, Mirko postaje otpadnik. Gaji duboki prezir prema politici uopšte a posebno prema komunističkim političarima koji su ga godinama varali i lagali, uključujući naravno i pre svega Tita, Kardelja, Rankovića i naravno Ruse

Ipak, zahvaljujući pre svega ličnom prijateljstvu svog oca sa profesorima Kostom Todorovićem i Ksenofonom Šahovićem, tada Rektorom Medicinske velike škole, a na osnovu njihove lične odluke i hrabrog zalaganja uspeva 1950. da upiše studije na Medicinskom fakultetu u Beogradu.

Očigledno, da nije bilo rata i njegovih posledica Mirko bi počeo medicinu da studira još 1942. godine pošto je takvu odluku doneo već u V razredu gimnazije rešen da nastavi roditeljsku profesiju. Međutim, *on uzalud traći punih osam godina svoga života* i medicinu počinje da studira umesto 1942. tek osam godina docnije.

Politički u potpunosti neangažovan, medicinu studira od 1950. do januara 1957. godine kada stiče titulu doktora medicine kao jedan od najboljih studenata svoje generacije sa prosečnom ocenom 9,91 za što dobija novčanu nagradu.

Mirko kao student Medicinskog fakulteta u Beogradu

U “Karakteristici” koju o njemu 25.8.1955.godine piše Dr Uroš Munitlak, tada funkcioner Omladinske organizacije, između ostalog stoji: “...Po dolasku na fakultet uključio se u rad organizacije Saveza Studenata čiji je član od osnivanja organizacije. U okviru naše organizacije radi kao član Redakcijskog Odbora časopisa Udruženja Studenata Medicine u Beogradu, ”Medicinski podmaladak”. Na konferencije i politička predavanja dolazi redovno, na kojima međutim ne uzima učešća u diskusijama. Politički je pravilno orijentisan. Ideološko – teoretski stoji dobro i u tom pogledu se i dalje razvija. U stručnom pogledu stoji dobro, ispite daje redovno i sa odličnom uspehom. Negativnih sklonosti u smislu pijanstva, kockanja i avaturizma ne poseduje. Kao čovek je dobar i karakteran. U društvu u kome se kreće je omiljen.”

Pošto je završio studije medicine, a zbog toga što je u nemilosti vlasti, mora da služi vojsku 1957/58. iako je prešao starosnu granicu od 33 godine, i iako mu je priznat status učesnika u tzv. NOB od 1941, ali bez *Spomenice 1941* koja mu pripada, ali koju nije dobio samo zato što je bio u zatvoru upravo tada kada su o tome “drugovi” odlučivali. Vojsku služi kao garnizonski lekar pri mornaričkom artiljerijskom učilištu u

Puli. Godine 1958., 10. januara, Mirkova supruga Lila se porađa i donosi na ovaj svet njegovu miljenicu kćer Miroslavu, poznatiju kao Mima.

Mirko sa Mimom, Beograd, 1960

Novembra 1957. izabran je uz svesrdnu podršku profesora Siniše Bogdanovića, za asistenta Farmakološkog instituta Medicinskog fakulteta. Aprila 1958., međutim, primoran je da da ostavku pošto organizacija SK Medicinskog fakulteta preko omladinske organizacije počinje kampanju protiv njega pozivajući se na njegovo hapšenje, boravak u Glavnjači i isterivanje iz KP.

Mirko u Laboratoriji Farmakološkog Instituta

Mirko sa Dr Dušanom Kanazirom

U stvari, smatrali su ga za informbirovca koji uporno odbija uprkos pritisku Partijskog komiteta čiji je Sekretar tada bio profesor Svetislav Kostić, da se javno, ispred omladinske organizacije fakulteta, pokaje za svoj zločin navodne informbirovske veleizdaje.

Srećom, uz svesrdnu pomoć Dušana Kanazira, poznanika iz Novog Sada i Pariza, zapošljava se u Institutu za nuklearne nauke “Boris Kidrič”. Za asistenta Radiobiološke laboratorije Nuklearnog instituta “Boris Kidrič” u Vinči izabran je u maju 1958. godine posle mučnog i svestranog proveravanja od strane UDB.

Godine 1961-1962 provodi godinu i po na usavršavanju iz radijacione imunologije u Argonne Cancer Research Hospital Univerziteta u Čikagu.

Mirko sa Dr Jacobsonom, Čikago

Doktorsku disertaciju pod naslovom “*Mehanizmi indukcije sinteze antitela*” iz oblasti radijacione imunologije brani na Sv. Jovana, svoju krsnu slavu, 1964. godine na Medicinskom fakultetu u Beogradu.

Imajući u vidu teoretski značaj i originalnost postignutih rezultata smatramo da priložena teza pretstavlja značajan i originalan doprinos nauci. Zato predlažemo Fakultetskoj upravi, da podnetu disertaciju dr. Miroslava Simića prihvati kao nov i značajan prilog nauci, koji mu daje pravo da stekne stepen doktora medicinskih nauka i molimo Upravu da odobri kandidatu, da pristupi odbrani doktorske disertacije.

23. XII 1963. godine
B E O G R A D

- 1.- Dr. Milutin Djurišić, red. prof., s. n. s.
- 2.- Dr. Borislav Božović, red. prof., s. n. s.
- 3.- Dr. Dušan Kanazir, vanr. prof., s. n. s.

Sledeće godine izabran je za naučnog saradnika i osniva Odsek za radijacionu imunologiju Laboratorije za radiobiologiju Nuklearnog instituta u Vinči.

Godine 1969. prelazi u novoosnovani Institut za biološka istraživanja, biva biran za višeg naučnog saradnika i osniva Laboratoriju za celularnu imunologiju. Za vanrednog profesora predmeta Imunobiologija sa imunohe mijom izabran je 1971. godine na Prirodno-matematičkom fakultetu na osnovu podrške profesora Radoslava Anđusa i Zvonka Damjanovića.

Na medicinski fakultet u Beogradu dolazi 1975. godine neposrednim izborom u zvanje vanrednog profesora, a na osnovu predloga i podrške profesora Milutina Đuričića, Aleksandra Terzina i Slavke Mršević. Izabran je ogromnom većinom članova Izbornog veća uprkos, ili tačnije upravo zahvaljujući neuobičajeno prostačkoj kampanji protiv njegovog izbora koju je vodio profesor Brana Janković.

Drugarica Dekan postavlja pitanje Izbornom veću da li su svi primili prigovor Brane Jankovića. Prigovor mora da se čita. Prodekan Čemerikić čita prigovor Brane Jankovića. Potom se čita prigovor dr Aleksandra Vujića na referat za izbor vanredna profesora za predmet Mikrobiologija. Prof. Djurišić čita odgovore na ove prigovore, a zatim referiše u ine Stručne komisije za izbor 2 vanredna profesora za predmet Mikrobiologija. Prof. Rotović postavlja pitanje Izbornom veću da li prima zajednički referat trojice kandidata s obzirom da je to zajedničko mišljenje referenata. Referat se prima jednoglasno a potom se na tabli glasa pojedinačno. Rezultati glasanja su sledeći:

Dr Ljubinko Stojković	154 glasa
Dr Miroslav Šimić	162 glasa
Dr Katarina Isaković	9 glasova

LJ. STOJKOVIĆ I M. ŠIMIĆ SU IZABRANI U
VEĆU FAKULTETA

Za redovnog profesora predmeta Mikrobiologija i imunologija na Medicinskom fakultetu, odnosno za redovnog profesora predmeta Imunobiologija sa imunohe mijom na Prirodno-matematičkom fakultetu, izabran je 1981. godine. U periodu od 1975. godine do penzionisanja, bio je Šef Katedre i Upravnik Instituta za mikrobiologiju i imunologiju, kao i osnivač i Šef do penzionisanja Interdisciplinarne katedre za imunologiju Medicinskog fakulteta i Laboratorije za celularnu

imunologiju Instituta za biološka istraživanja. Godine 1983., podržan u prvom redu od akademika Aleksandra Terzina, izabran je za dopisnog člana SANU.

U periodu od 1962. do 1989. godine pozivan je da drži predavanja na univerzitetima i naučnim ustanovama u Belgiji, Velikoj Britaniji, Francuskoj, Holandiji, Čehoslovačkoj, Mađarskoj, Nemačkoj, SAD i SSSR. Više od petnaest puta bio je pozivan da drži referate i predsedava sesijama na međunarodnim i domaćim kongresima i simpozijumima.

Mirko kao predsedavajući na jednom od mnogobrojnih kongresa

Bio je član redakcijskog odbora međunarodnih (*International Archives of Allergy and Applied Immunology*, *International Journal of Immunology and Pharmacology*) i domaćih naučnih časopisa i član inostranih društava za radiobiologiju i imunologiju.

Blisko je saradivao sa više uglednih naučnih ustanova u SAD, Velikoj Britaniji, Čehoslovačkoj i SSSR (Argonne Cancer Research Hospital, Chicago; Oak Ridge National Laboratory, Oak Ridge; Gerontology Research Center, Los Angeles; Tufts University Medical School, Boston; Chester Beatty Research Institute, London; Institut za mikrobiologiju Akademije nauka ČSSR, Prag; Institut za molekularnu biologiju Akademije nauka SSSR, Moskva). Bio je rukovodilac zajedničkog jugoslovensko-američkog istraživačkog projekta "*Citokinetika i sposobnost diferencijacije imunokompetentnih ćelija*". Rukovodio je većim brojem naučno-istraživačkih projekata neprekidno od 1964. do 1989. Dobitnik je Oktobarske nagrade Beograda (1964) i Nagrade Nuklearnog instituta u Vinči za razvoj radiobiologije (1968). Odlikovan je Ordenom Zasluge za narod sa srebrnom zvezdom i nosilac je spomen-plakete SUBNOR-a i mađarskog Saveza partizana za učešće u pobuni političkih zatvorenika zatvora u Šatoraljujhelju.

Mirko je obavljao veći broj odgovornih stručnih i društvenih funkcija. Jedan je od osnivača Jugoslovenskog imunološkog društva 1969. i Saveza imunoloških društava Jugoslavije 1974. godine. Bio je predsednik Društva imunologa Srbije, potpredsednik Saveza imunoloških društava Jugoslavije i predstavnik Saveza u Savetu Evropske federacije imunoloških društava. Od 1985. do 1991. godine, odnosno do raspada Jugoslavije kada podnosi ostavku, bio je Predsednik Saveza imunoloških društava Jugoslavije. Bio je član Komiteta za nastavu iz imunologije i član Komiteta za standardizaciju Međunarodne unije imunoloških društava. U svojstvu generalnog sekretara učestvovao je u organizaciji Šestog kongresa evropskog radiobiološkog društva, a kao član Naučnog Odbora u organizaciji VIII evropskog imunološkog kongresa. Bio je član Odbora za imunologiju Republičke zajednice nauke Srbije i Stručne grupe za SIDU Saveznog zavoda za zdravstvenu zaštitu. Takođe je bio član Odbora za medicinsko-biološke nauke Sanitetske uprave SSNO. Obavljao je funkcije Predsednika Saveta Instituta za biološka istraživanja, člana Saveta Medicinskog fakulteta i delegata Medicinskog fakulteta u Skupštini Univerziteta.

Penzionisan je 1989. godine pošto je napunio 65 godina života.

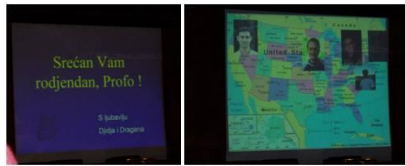
Saradnici i prijatelji

*(Milica Petrović, Danica Jovović, Marija Mostarica,
Tonči Han, Gordana Adanja, Radmila Mileusnić, Vojin Šljivić,
Miodrag Lukić, Tanja Stosić, Vesna Nikolić, Zorica Ramić, Lota
Ejdus, Srdjan Brkić)*

Sledeće 1990. godine kod njegove supruge Lile otkriven je inoperabilni rak grlića materice. Lila teško boluje skoro godinu dana i ne želi, odbija da ode u bolnicu, pa do nekoliko dana pred svoju smrt leži se uz Mirkovu pomoć kod kuće. U međuvremenu, Mirku operišu odlubljenu retinu na levom oku, a početkom 1991 slučajno Dr. Lazić, urolog, kod njega otkriva rak mokraćne bešike. Operiše ga njegov prijatelj profesor Vlada Petronić. Lila umire maja 1991. godine.

Godinu dana kasnije, Mirko se venčava sa Radmilom Mileusnić, zvanom Buca, profesorkom Biohemije na Medicinskom fakultetu.

Mirko se oduvek izjašnjavao isključivo kao Jugosloven nikad ne osećajući potrebu, sem u šali, da pomene da je i Srbin po ocu, odnosno Čeh po majci. Pre Drugog svetskog rata sa svojim jugoslovenstvom nije imao nikakvih problema. Posle rata, međutim, komunistička je vlast tražila da uz Jugosloven doda i “neopredeljen” što je smatrao da je potpuno blesavo, pa je uprkos prisili odbijao to da čini. Kao vrlo “opredeljen” Jugosloven, naravno da je odmah čim su krajem osamdesetih raspomamljeni nacionalisti počeli da rasparčavaju njegovu domovinu, pokušao da se tome suprotstavi. Od samog početka

*Proslava Mirkovog 80-og rođendana na Medicinskom
fakultetu u Beogradu
Saradnici i prijatelji, April 2004, Beograd*

Stari prijatelji, Beograd 2009

borio se protiv povampirenih nacionalista svih boja i vera, a posebno protiv srpske varijante svetosavskog nacional-komunizma na čijem je čelu stajao Slobodan Milošević sdušno podržavan ogromnom većinom srpske “intelektualne elite“ i njenih institucija: Srpske pravoslavne crkve, Srpske akademije nauka, Srpskog udruženja književnika, itd. Zajedno sa svojom ženom Bucom i ćerkom Mimom, od samog početka je prvo sa UJDI-jevcima a docnije sa Reformistima, aktivno učestvovao u svim javnim protestima protiv Miloševića i rata, protiv

bombardovanja Dubrovnika, “zvonio je na uzbunu”, palio sveće pred Skupštinom, “nosio crni flor” od Kalemegdana do Slavije, i potpisivao peticije za ostavku Miloševića. Zajedno sa Gojkom Nikolišem u SANU je više puta pisao i govorio protiv rata, a takođe jedan je od 18 članova SANU koji su javno podržali ”Apel protiv rata”.

Međutim, obeshrabren neuspesima svih ovih akcija i duboko zgađen nacionalističkom pomamom koja je zahvatila veliku većinu srpskih intelektualaca, Mirko i Buca godine 1993. napuštaju Beograd i odlaze da žive u Velikoj Britaniji. Od 1993. do 1996. godine u svojstvu gostujućeg profesora honorarno radi u Biološkom odeljenju Open University u Milton Keynesu. Godine 1997. godine dobija britansko državljanstvo i odlučuje da se zauvek nastani u Velikoj Britaniji.

Demonstracije u Londonu, Maj 1995

Za Mirka je je period od 1989. do 2000. godine bio posebno značajan jer su to bile godine velikih iskušenja za pamet, poštenje i savest jugoslovenskih intelektualaca uopšte, a posebno srpskih. Smatrao je da je tih godina ogromna većina srpskih intelektualaca pala na ispitu zrelosti zato što su svesno falsifikovali i izmišljali istoriju, širili lažno rodoljublje, podsticali zločinački i bestidni rat, i raspamećivali svoj srpski narod tako da je ovaj nekoliko puta po svojoj slobodnoj volji birao zločinačku vlast, nosao slike Miloševića čak i kada je bilo jasno o kakvom se zločincu radi, i s cvećem ispraćao tenkove s budućim Vukovarskim i Srebreničkim ratnim zločincima. Mirku je bilo posebno drago i bio je na to ponosan što ni jednog trenutka nije “njima”, nacionalistima i “nebeskom narodu” pripadao, već je svih tih godina bio prokazani “pacifista”, “evropejac”, “mundialista”i ”antipatriota”, jednom rečju pravi “anti-Srbin” koji je ipak sve vreme samo “mlatio praznu slamu” jer Srbima što se priključenja civilizovanoj Evropi tiče, čini se, pomoći nema.

Medicinski Fakultet, Nov 1996

Šetnja, Beograd Nov 1996

Septembra 1995., godine koja je bila jedna od najkatastrofalnijih za srpski narod i kada su se beskrajne kolone nesrećnih izbeglica iz zapadne Slavonije i Krajine bežale ka Srbiji, Mirko je smatrao da mu savest nalaže da javno žigoše ljude za koje je smatrao da su kao tvorci *Memoranduma SANU* i inspiratori ratova za *Veliku Srbiju*, moralno odgovorni za sve te besmislene muke i stradanja srpskog naroda. Zato javno podnosi ostavku na članstvo u SANU s obrazloženjem “*da ne želi više da bude u društvu onih koje smatra da su krivi za zločine protiv mira i čovečnosti zato što su iznedrili nakazu Miloševića i što su*

s njim u dosluhu i podlo zloupotrebljavajući ugled SANU, prvo raspamećivali srpski narod a zatim ga raspamećnog podstrekivali da otpoče i vodi besmislen i prljav rat, rat koji se uglavnom sastojao od porobljavanja i istrebljena suseda, pljački i etničkog čišćenja”.

